

An. IV. Nr. 4.

Aprilie 1937.

STÂNĂ

Revistă Profesională și Culturală

Organ al Oieșilor din
întreaga țară

*

DIRECTOR:
NICOLAE MUNTEAN

*

Redacția și Administrația: Poiana-Sibiului, Jud. Sibiu

„STÂNA“

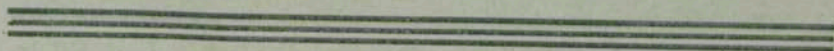
ORGAN AL OIERILOR DIN ÎNTREAGA ȚARĂ

APARE ÎN FIECARE LUNĂ

ABONAMENTE:		REDACTIA ȘI ADMINISTRATIJA: POIANA-SIBIULUI JUDEȚUL SIBIU
Pe un an	Lei 100	
Pe 6 luni	„ 60	
Exemplarul	„ 10	
Pentru reuniuni și instituții de orice fel, anual	„ 1000	

CUPRINSUL:

Oierii și problema pășunilor	<i>Nic. Muntean</i>
Soțioară, draga mea (poezie)	<i>N. Cioran</i>
Valorificarea lânii	<i>Dr. Ioan Dăncilă</i>
Valorificarea laptelui de oaie și unel- tele pentru transformarea lui în regiunea Rodnei	<i>L. Coruțiu</i>
Stropi de rouă (cântece populare)	<i>V. Gh. Cosma</i>
Pagina economică	<i>Dr. Ioan Dăncilă</i>
Pagina „Uniunii oierilor din întreaga țară“	* * *
Informațiuni	* * *

Oierii și problema pășunilor.

Nic. Muntean.

În ziua de 25 Februarie 1937 s'a ținut la prefec-tura județului Sibiu o conferință în legătură cu exploa-tarea și administrarea pășunilor.

La această conferință convocată de Ministerul de Interne au fost invitați a lua parte prefectii și direc-torii serviciilor agricole din județele: Sibiu, Hunedoara, Făgăraș și Târnava mică.

Conferința a fost prezidată de Dl director general al pășunilor Ionescu-Dârzu, asistat de prefectii de ju-dețe și inspectorii tehnici din minister.

La această conferință a fost poftită spre a-și sus-ține interesele și „Uniunea oierilor din întreaga țară”, care a fost reprezentată prin autorul acestor rânduri, în calitate de președinte al ei.

Dându-mi-se cuvântul mi-am început expunerea cu o seamă de constatări generale asupra trecutului oierilor și oieritului românesc.

Am pornit dela adevărurile că: *Neamul românesc este un neam de oieri* și că: „*Ne-am născut, am trăit și am evoluat sub steaua ciobanului*”, cum prea frumos scrie scriitorul Cezar Petrescu. Am descris apoi *așa cum ni s'a aplicat* tratamentul vitreg de care s'au în-vrednicit oierii dela unire încoace.

Am stăruit în ce ne privește asupra lipsurilor re-formei agrare, prin care am recunoscut și recunoaștem, s'a făcut o mare dreptate socială și am subliniat, că deși oieritul, această ocupație națională curat româ-nească, reprezintă o valoare de 8 miliarde lei, a fost complet neglijată și întocmai desconsiderată.

Am cerut să se ia act, că deși bălțile Dunării, go-lurile munților și o însemnată parte din pășunile dela câmp au fost păscute de oieri, la aplicarea legii agrare s'a trecut peste ei, fără să se țină seamă de nevoile

de pășuni ale lor, din care cauză sufăr azi atât de mult în continuarea ocupației strămoșești.

Am stăruit asupra marelui greșeli ce s'a făcut improprietându-se cu golurile de munți, pentru trecătoare interese electorale, o mulțime de comune, cari n'au oi și cari în lipsa lor duc boi sau le arendează pe prețuri de concurență tot oierilor.

Ori munții au cunoscut și cunosc numai pe oieri și de loc pe bouari. Cântecul de fluer, clopotul de cioaie, behăitul oilor și nu mugetul boilor, măresc farmecul lor!

Am arătat, că nu din cauza lipsei de pășuni sufăr oierii, ci din cauza lipsei de organizare a lor!

Pentru a dovedi cele afirmate am adus de exemplu anume țări industriale-comerciale, care au mult mai puține pășuni decât avem noi și totuși au rezolvat favorabil această problemă!

Am amintit și aceea, că pentru o valoare de aproximativ 4 miliarde lei la cât se socotește petrolul, statul face în raport cu importanța lui mari sacrificii, iar pentru o valoare de 8 miliarde lei la cât se cifrează oieritul, care își are și el însemnătatea sa, statul n'a cheltuit un ban.

Am încheiat constatările generale cerând insistent și de data aceasta înființarea unei direcțiuni și aducerea în parlament a unei legi a oieritului.

Am prezentat apoi în numele U. O. și în legătură cu organizarea, exploatarea și administrarea pășunilor următoarele propuneri:

1. Să se găsească mijlocul de a convinge comunele, cari au hotar peste nevoile locuitorilor lor, că este în interesul lor să invoiască pe el oi pentru toamnă, iarnă și primăvară, stăruind în special asupra următoarelor avantagii pentru ele:

a) Oile gunoiesc pământul.

b) Locuitorii își valorifică direct produsele, fără să-și mai piardă timpul la oraș și fără să lase banul în teighele streine.

c) Din sumele încasate comunele își pot acoperi o mulțime de nevoi, ba pot face chiar și investiții, doar cu bani încasați dela oieri pentru pășuni s'au zidit destule școli, biserici, mănăstiri ș. a.

De bună seamă, oierii învoiți vor respecta cu strictetă obligațiile ce li-se vor impune și se vor feri ca de foc a pricinui pagube locuitorilor.

Cei, cari nu înțeleg să respecte avutul altora să sufere asprimea legilor, fără nici o cruțare.

Am ținut să atrag atențiunea celor prezenți, că nu e just să se judece oierii după faptele câtorva inși, cari prin purtarea lor scad bunul nume al marei majorități a oierilor cinstiți și cu respect față de tot ceea ce e al altuia.

2. Să se tindă la constituirea pe fiecare județ a lor 2—3 pășuni mari întinse, anume pentru a satisface nevoile de pășune ale oierilor pe anotimpurile amintite, care să fie exploatate prin cooperativa lor.

3. Bălțile și toate rezervele de stat să fie arendate numai oierilor, satisfăcuți fiind cu pământ plugarii; deci să nu mai fie împrietărite.

4. Să se dea voie, după un plan dinainte stabilit pășunatului în tăieturile de munte, executându-se întocmai normele fixate sub pedeapsa opreliștei definitive în caz de abatere, căci adevărat este: *nu oierii au nimicit pădurile ci tăieturile barbare.*

Oierii sunt convinși sprijinatori ai reimpăduririlor metodice ale munților, dar să nu sufere nici ei; sunt conștii de marile sacrificii bănești pe care le face țara cu replantarea tăieturilor și-și dau seama, că pădurile sunt o bogăție comună a celor de azi și a generațiilor viitoare. Ei apreciază la justa sa valoare foloasele feliurite pe cari le aduc. *Oierii au fost, sunt și vor rămânea frați buni cu codrul!*

Pentru a se constata cât strică oile și câți puietri pier unde e oprit pășunatul, din cauza ierburilor, cari îi înăbușesc și insectelor, care se cuibăresc în ele să se facă experiență.

5. Toamna, iarna și primăvara când sunt timpuri grele pentru oieri, să se invoiască oile în pădurile răsarite, fără ca oierii să fie exceptați dela acest drept.

6. Să se facă necondiționat și fără întârziere o statistică a pășunilor în general și în special a celor de munte pe fel de proprietari: particulari, comune, societăți, moșneni.

7. Toate pășunile să fie exploatate, administrate după un plan unic și ameliorate de *Direcțiunea oieritului*, secția pășunilor, care din sumele încasate și eventual cele puse la dispoziția ei de stat, va purcede fără întârziere la îmbunătățirile necesare.

Aceiași strictă obligație pentru proprietarii lor.

8. Șanțurile și plaiurile să fie libere la pășunat. Să se oprească aratul și săpatul zonelor șoselelor, repunându-se statul în drepturile lui.

9. Comunele, cari au pășuni de câmp sau goluri de munți să facă plasarea oierilor dela un an până la trei, prin tragere la sorti, acolo unde, bine înțeles, sunt mai mulți reflectanți.

10. Să se anuleze toate regulamentele comunale, care s'au întocmit anume pentru a nimici pe oieri (exemplu în secuime).

11. Să se plaseze în golurile de munți în primul rând oile și apoi boii.

Măsuri cu privire la apărarea oilor la pășune.

1. În câmp liber și la munte să nu mai fie obligați oierii a lega lemne (jujauă) la găturile câinilor, cari îi împiedică în urmărirea dușmanului.

2. Să se aleagă munți protectori ai ursului, iar de pagubele ce el cauzează în vitele oierilor să fie despăgubiți de societățile de vânatoare, căci cum am mai spus, nu sunt obligați oierii a-le hrăni cu oile lor această spurcăciune, ca să-și satisfacă din suferințele lor poftetele vânătorești.

Moții și maramureșenii.

Se iau fel și fel de măsuri pentru a îmbunătăți soarta moților și a maramureșenilor, fără să se înregistreze un vădit progres.

Să li-se de-a posibilitatea să crească oi și ca prin minune se va înviora toată viața economică a lor, că ei sunt doar viță de oieri.

Taxe.

1. Taxele de pășunat, în special în golurile de munte, să fie stabilite uniform pe toată țara de direcțiunea oieritului, indiferent de proprietar, neadmisibilă fiind specula, ce o fac cu pășunile societățile forestiere și toți câți n-au nici o oaie.

Să se asigure pășunat fiecărui oier pentru câte oi are ale sale. Să fie excluși speculanții și negustorii a căror ocupație principală nu este creșterea oilor.

Ar fi cel mai nimerit să se dea pășunile cooperativei oierilor și ea să plaseze oierii în ele prin cooperativele sau reuniunile de oieri.

Plasarea să se facă toamna!

2. Orice nemulțumire să fie judecată de o comisiune centrală compusă din câte un reprezentant al Direcțiunii oieritului, al Uniunii oierilor din întreaga țară, al Ministerului de Domenii, al Cooperativei oierilor și unul al Ministerului de Justiție.

3. În bălți să se plătească o taxă redusă pe sezon dela 1 Noiembrie până la 1 Mai a fiecărui an și nu pe lună.

Oborul.

1. Oile cu stăpân să nu fie duse la obor.

2. Taxele de mânat să fie uniforme și în proporție cu taxele de mânat pentru vita mare. Un mânător duce spre exemplu la obor un cal și încasează Lei 20. Același duce 500 oi și încasază de oaie 5 lei, în total Lei 2500. Cazuri în Dobrogea.

3. Orice pagubă constatată să fie plătită de oierul, care o face, dar să nu fie lăsați jefuiți de toți dușmanii, păzitori de câmp și alții.

4. Toate taxele să fie revizuite și stabilite împreună cu reprezentanții oierilor: cele zootehnice, pe bilete, de abator etc.

5. Să se renunțe la unele formalități pe cari oierii actualmente sunt în imposibilitate de ale îndeplini.

Legiferându-se cele propuse se vor asigura condițiunile de progres ale oieritului românesc.

Nădăduim și veghem!

Soțioară, draga mea.

*Frunză verde de-o lălea;
Soțioară draga mea,
Zece luni au scăpătat
De când noi ne-am cununat.*

*Zece luni de sărutări
Și de calde 'mbrățișări;
Zece luni de 'nchinăciuni
Și pioase rugăciuni.*

*N'a fost ruga înzadar
În cămin și în altar:
Dumnezeu ne-a ascultat
Și-un luceafăr scump ne-a dat.*

*E copilul tău și-al meu
Cu zâmbiri de curcubeu;
Dar să spunem ori și cui,
Că mai e și-al țării lui.*

*Să-l hrănești la d'albu-ți sân
Să nu-l văd la piept străin,
Căci iubirea mamelor
Nu e 'n pieptul doicelor.*

*Oh! acum când e copil
Ca lăstarul din April,
Coasă-i firea ac cu ac
Fă-mi-l inger, nu un drac.*

*Lângă leagăn să-i doinești
În cuvinte românești,
Doinele oierilor
Ce-s strejerii munților.*

*Să-i grăiești de vechi părinți
Bravi în foc, în lege sfinți;
C'au avut în gând mereu:
Țară, limbă, Dumnezeu.*

*Culegere de N. CIORAN
Titerlești—Mehedinți.*

Chestiuni de actualitate :

Valorificarea lânii.

de **I. Dăncilă.**

Este cunoscută — în parte — de toți lupta dusă de conducătorii oierilor, pentru o mai bună valorificare a lânii.

Acum trei ani, oierii îngrijiți de scăderea continuă a prețului lânii și indignați de specula, ce continua să se facă cu acest important produs al ocupațiunii lor, au intervenit la stat, pentru fixarea unui preț minim, anual, al lânii.

În luna Ianuarie 1934, o delegație de 24 oieri în frunte cu Președintele lor, dl N. Muntean, s'a prezentat ministrului agriculturii de pe atunci, d-lui Gh. Cipăianu, expunând situația grea în care se află oierii noștri și specula, ce se face cu produsele lor și mai ales cu lâna.

Promisiunea a fost :

1. Că se va opri importul de zdrențe și lână ;
2. Că se va fixa un preț minim al lânii ;
3. S'a recomandat organizarea oierilor, pentru a li-se încredința lor operațiunea de valorificare.

După dl Cipăianu, ministru al agriculturii vine dl V. P. Sassu, care într'adevăr s'a ocupat de aproape de valorificarea lânii.

Reamintindu-ne toate fazele prin care a trecut problema valorificării lânii și din situația reală a faptelor petrecute, făcând bilanțul, se constată următoarele :

1. Statul a fixat un preț minim al lânii, ceea ce a făcut ca lâna să se desfacă și să se plătească mai bine ;
2. Oierii, cari la această dată erau organizați în Reuniuni de oieri, n'au primit valorificarea lânii, pe motiv că nu-s organizați. De aceea oierii din toate părțile țării, adunați la Sibiu, în 21 Noembrie 1935, in-

ființează „*Uniunea Oierilor din întreaga țară*“. Cu toate acestea nici anul trecut (1936) n'au primit ei valorificarea lânii, ci Centrala Uniunii Sindicatelor Agricole și Centrala Cooperativă.

Anul trecut erau deci organizați pe țară așa cum Ministerul cerea, atunci de ce n'au primit ei valorificarea? Faptul, că n'au avut o organizațiune de valorificare nu era un motiv.

Și acum să vedem situația comerțului nostru extern, să vedem întrucât a fost sau nu prohibit importul de zdrențe, lână și produsele lânii, pentru a putea ști — pe bază de date — ce atitudine să se ia și în această privință.

Pentru aceasta lăsăm să vorbească numerele din tabloul de mai jos — luate din statistica Ministerului de Finanțe. — Luate pe grupe, importul s'a prezentat în anul 1934—35 precum urmează :

Articolul	Importul a fost în anul:			
	1 9 3 4		1 9 3 5	
	Cantități în Chintale	Valoare în 1000 lei	Cantități în Chintale	Valoare în 1000 lei
Lână nelucrată	15.673	181.807	12.820	120 311
Zdrențe și petece de lână	17.764	53.544	12.796	40.502
Fire de lână, vopsite sau nevopsite	33.454	706.573	18.723	441.353
Țesături și stofe	460.79	31.915	193.92	13.870
Covoare	86.09	4.001	49.32	1 826
Orice alte articole de lână	53.14	4.882	24.03	3 382
Mănuși, ciorapi, flanele etc.	84.08	6.977	5.46	530

Cum se vede din acest tablou, importul de lână, zdrențe, fire de lână, țesături, covoare, mănuși, ciorapi și alte articole de lână s'a menținut la cantități și sume destul de mari. Prețurile lânii au fost numai relativ mai bune; ele n'au fost așa de bune încât să constituie o încurajare pentru crescătorii de oi.

Dorința lor de a înființa ateliere sătești de prelucrarea lânii în mănuși, ciorapi etc. a rămas un simplu

desiderat. Trebuie să spunem răspicat: nu li se acordă sprijinul, care îl merită și care ar trebui.

Oierii dela Covasna, au strâns câteva sute de mii de lei, pentru înființarea unei torcătorii. Nu pot începe lucrul, pentrucă le mai lipsește o mică sumă. Dacă valorificarea lânii, s'ar fi dat de anii trecuți oierilor, ei ar avea azi banii necesari, pentruca să înceapă lucrul și n'ar mai bate la ușile autorităților.

Ne întrebăm unde este sprijinul industriei naționale și cum înțeleg cei de sus naționalizarea industriei, când românii vrednici dela Covasna, — ca și ceilalți oieri — ce se mențin luptând cu atâtea greutăți, nu pot găsi suma, ce le mai lipsește, pentru înființarea unei torcătorii!

Dupăcum se vede din tabloul de mai sus, numai în anul 1934, s'a importat zdrențe în valoare de 53.544 milioane lei, iar în anul 1935 în valoare de 40.502 milioane lei, deci în cei 2 ani am plătit pentru zdrențele importate 94.046 milioane lei!

Erte-mă Dumnezeu, dar cred, că și cea mai ordinară lână din țara noastră ar putea sta alături de zdrențele și petecile importate dela bieții șomeri ai Austriei sau Germaniei. (Cele mai multe zdrențe le-am importat din Austria și Germania)!

In total, în anul 1934, am importat lână, zdrențe, fire de lână etc. 67.575.10 Chintale, în valoare de: 989.699 milioane lei, iar în anul 1935 am importat 44.611.73 Chintale, în valoare de: 621.774 milioane lei. Valoarea totală a importului de lână, zdrențe, fire de lână, mânuși etc. în cei doi ani a fost de: 1.611.473.000 le.

Și, în astfel de condițiuni, când importăm în fiecare an lână și alte articole de lână, în valoare de sute de milioane de lei, se spune la fiecare ocaziune, de pretinși pricepuți în creșterea oilor, că avem un număr prea mic de oi, că producem calitativ și cantitativ inferior altor state, că în cutare stat este așa și așa etc. etc.

Dar personal având în vedere împrejurările și cunoscând greutatea cu cari se luptă crescătorii de oi, mă mir cum de mai pot produce și cum produc!

Țara noastră trimite peste graniță în fiecare an peste o jumătate miliard lei numai pentru lână, zdrențe, mănuși etc. și tot ea pretinde, ca acești buni cetățeni oieri să producă lână, carne, brânzeturi etc. de calitate superioară, pentruca apoi să le vândă pe preț de batjocură industriei dela noi, protejată de atâtea legi și care este în cele mai multe cazuri în mâini streine.

Foarte trist și dureros, foarte slab indemn, atât pentru crescătorii de oi propriu ziși cât și pentru copiii lor, cari ar dori să se ocupe cu industrializarea produselor oilor.

Să fie preț remuneratoriu și sigur la produsele in-
deletnicirii oierilor și atunci se rezolvă dela sine problema îmbunătățirii lânii dela noi, ca și aceea a înfloririi și propășirii oieritului în general.

Exportul de lână, zdrențe etc. în anii 1934/1935 a fost:

Articolul	Exportul a fost în anul:			
	1934		1935	
	Cantități în Chintale	Valoare în 1000 lei	Cantități în Chintale	Valoare în 1000 lei
Lână nelucrată	12.322	60.607	1.250	6.170
Zdrențe și petece de lână	4.546	2.460	4.874	2.285
Fire de lână vopsite sau nevopsite	—	—	—	—
Țesături și stofe	4.60	330	0.18	13.2
Covoare	21.09	1.119	12.07	619
Orice alte articole de lână	0.44	31	0.84	48
Mănuși, ciorapi, flanele etc.	—	—	—	—

În total, în anul 1934, am exportat lână, zdrențe, țesături, covoare și alte articole: 16.894,13 Chintale, în valoare de 64.547 milioane lei, iar în anul 1935, am exportat: 6.137,09 Chintale în valoare de 9.135 mili-

oane lei. Valoarea totală a exportului de lână, zdrențe etc. a fost în cei 2 ani de: 73.682.200 lei.

Valoarea importului a fost deci cu 1.537.790.800 lei mai mare decât aceea a exportului.

Iată deci, că nici chestiunea importului de lână, zdrențe etc. n'a fost rezolvată, țara noastră importând în fiecare an lână etc. în valoare de sute de milioane lei.

Se aude adeseori spunându-se, că lâna țurcană nu se poate întrebuința de industria noastră textilă. Dar noi întrebăm: Bulgarii cum de o întrebuințează, dar sașii din Cislădie de ce o cumpără, dar Germania și Statele Unite ale Americii, de ce o importă?

Toate par a fi numai invențiuni speculative, pentru a orbi opinia publică și a se continua vechiul sistem de exploatare.

Revenind la valorificarea lânii, anul trecut, nu s'a dat oierilor, pe motiv că nu sunt organizați în cooperativă.

Anul acesta, în 28 Februarie, a luat naștere, cu subscrieri neașteptate și Cooperativa Centrală a oierilor. *Sperăm, că acum nu se va mai invoca motivul, că oierii nu-s organizați, sperăm, că se va opri importul de zdrențe și suntem convinși, că valorificarea lânii nu se va da decât oierilor.*

Sperăm aceasta cu atât mai mult cu cât valorificarea ei depinde de Ministerul Cooperației, al cărui titular, prin astfel de măsuri își va lega definitiv numele de organizarea oierilor români.

Valorificarea laptelui de oaie și uneltele pentru transformarea lui în regiunea Rodnei.

L. Coruțiu.

Comuna Rodna, așezată pe valea Someșului Mare la o altitudine de 520 m. este centrul regiunii muntoase din jur, în care dealurile și munții se ridică în pante repezi.

Principala ocupațiune a acestor munteni a fost — din cele mai vechi timpuri — este și va fi, creșterea animalelor cornute, mici și mari. În urmă cu peste 100 de ani, când populația era cu mult mai rară, se găseau proprietari, cari singuri aveau stâne cu turme de câte 2—3000 oi; în ziua de azi rar se mai găsesc proprietari cu mai mult de 100—150 oi. Creșterea oilor se face pentru obținerea de: lână, lapte și produși. Din lână se face tot felul de îmbrăcăminte de iarnă, cât și alte multe obiecte casnice ca: cergi (pături), desagi, traiste etc. Produșii obținuți se păstrează mai departe în turmă, sau se vând cu prețuri nu prea mari.

Laptele găsește o mulțime de întrebuințări; din el obținându-se: 1. caș, 2. urdă, 3. lapte acru, 4. unt, 5. jintiță de urdă, 6. zăr urdit și 7. zară.

1. *Cașul*, nu se prepară în vre-un mod deosebit, ci, după ce se încheagă laptele, se bate cu jintălăul, se scurge zărul, se pune în strecurătoare, iar după ce se scoate de aici se pune pe *comarnic*, care este un podeț — așezat în apropierea stânei — pus pe patru stâlpi, acoperit cu bucăți de lăturoi contra ploii și a soarelui. În *comarnic* stau cașii cca 6—7 zile, pentru a-și forma coaja și a suferi o oarecare fermentare. După câte zile a stat cașul în *comarnic* până la data coborării dela stână, mai puține sau mai multe, se zice în limbajul local, că e mai verde (conține mai mult zăr, ce-i dă o reflexie verzuie când e tăiat), sau mai copt (conține mai puțin zăr și e mai bine fermentat). După

ce a stat în comarnic 6—7 zile, cașul mai poate fi păstrat cam încă o săptămână. După scurgerea acestui timp — sau chiar mai degrabă — se taie cașul felii, se curăță de coajă, se trece printr'o mașină de tocat carne, se pune sare mai multă sau mai puțină, după cum o să se consume mai curând sau mai târziu, se frământă bine pentru a se omogeniza și apoi se bate în berbinți mai mari, în berbincioare, sau în sticle mari de păstrat murături. Brânza de burduf nu se prepară în această regiune. Pentru prepararea cașului este nevoie de următoarele unelte:

a) *Budaca*, este un ciubăraș din lemn de brad, mai mare sau mai mic, în care se măsoară laptele, se încheagă, se face cașul și se măsoară brânza proprietarilor, fiecăruia cât i-se cuvine.

b) *Hârzobul*, este un cerc de lemn cu două bețe puse în cruce, deasupra căruia se pune strecurătoarea, care e țesută foarte rar din lână.

c) *Jintălăul*, este un baston care are fixat de unul din capete un cerc din două nuiele alăturate cu două diametre puse în cruce, la încrucișarea lor fixându-se de baston (asemenea bastoanelor de schiuri). El servește la bătutul laptelui încheșat până se fărâmițează bine, apoi se stoarce zărul.

2. *Urda*, se prepară din zărul rămas dela stoarcerea cașului, cam la 10 cupe zăr (o cupă = 1,5 l.) adăugându-se 1 cupă lapte de vacă, care face să fie mai dulce și mai grasă urda. Pentru prepararea urdei e nevoie de ceaun (cazan) de aramă spoit cu cositor.

3. *Laptele acru*, fiind mai puțin cunoscut în alte părți, voiu arăta în mod mai amănunțit prepararea lui. Laptele de oaie se fierbe până începe a se îngălbeni spuma, atunci se ia de pe foc și se lasă deoparte de se răcește până poți suferi degetul în el. Berbințele cam de 2 ferii capacitate (16 cupe; 1 cupă = 1,5 l.; deci o ferie = 12 l.) se opăresc bine, pe fundul lor se pune cam 2 cupe acreală, care se prepară fie din oțet amestecat cu lapte de vacă, sau se întrebuințează zăr acru sau jirțiță acră, iar restul berbinței se umple

cu lapte cald și se așează la răcoare; iar peste 2—3 zile, dacă mai scade, se umple bărbânța tot cu lapte fiert, se înfundă apoi hermetic cu fundul ei, iar gaura fundului se astupă bine cu dopul ei prismatic, făcut tot din lemn de brad. Transportat acasă, se așează în pivniță la răcoare, deasupra fundului superior se pune puțin nisip mărunț.

Înainte de a-se pune laptele în berbințe se ridică spuma de pe el. Din laptele astfel preparat se poate lua cuiub (maia) pentru prepararea altui lapte. Ca să nu se afume laptele când se fierbe, se pun pe fundul căldării 2—3 cupe de apă (la o căldare de 3—4 fierii) iar peste această apă se pune laptele și se pune la fiert. Scăzământul la fierbere e cam câtă apă s'a pus în lapte. Pentruca laptele să fie mai bun, se pune într'o căldare, iar aceasta se așează în alta mai mare cu apă, sub care se găsește focul. În felul acesta se înlătură cu desăvârșire afumarea laptelui. Laptele acru bine preparat, nu are o acreală pișcăcioasă ci ca una de smântână. Consistența lui e de așa natură încât pus într'o farfurie cu vârf, nu curge, iar în bărbânță rămâne groapă de unde s'a luat.

Laptele acru se prepară în două epoci, prima de primăvară de cum merg oile la munte până întră pe brânză, (cam prin 10—14 Maiu), acesta e laptele de primăvară, e mai subțire și mai acru. A doua epocă, e după ce s'au coborât oile din munte, în timp ce pasc peste miriști, fânațe și prin livezi. Acesta e laptele de toamnă, mai gros, mai puțin acru și mai gustos decât cel de primăvară.

Uneltele și vasele ce se folosesc la prepararea laptelui acru sunt cele amintite: căldări, cupe, linguri de lemn, berbinți din lemn de brad și fedeleșele, cari sunt un fel de berbincioare cu o înălțime redusă doar de 15—20 cm.

4. *Untul*, se alege din jântuit, care este grăsimea ce se scurge din cașul stors de zărul dulce. Pentru alegerea untului este nevoie de un putineiu cu o capacitate de 6—10 l., în care jântuitul se bate cu jintă-lăul până la alegerea untului.

5. *Zara*, este ceea ce rămâne după alegerea untului.

6. *Jintița de urdă*, este zărul dulce scurs dela prepararea cașului, care se amestecă cu puțin lapte de vacă și se fierbe până la coagularea proteinelor din zărul dulce, ceea ce se obține înainte de a stoarce urda, este tocmai această jintiță de urdă. Unelte speciale pentru prepararea ei nu sunt.

7. *Zărul urdit*, este zărul obținut dacă strecurăm jintița de urdă pentru a obține urda.

Valorificarea derivatelor laptelui de oaie.

Prin valorificarea acestor derivate, voi înțelege destinația și întrebuințarea pe care o capătă.

1. *Cașul*, coborât dela munte se trece printr'o mașină de tocat carne și se bate în berbinți după ce este frământat bine, — după cum am amintit la prepararea lui. — Sub această formă nouă, se numește brânză bătută și se consumă de către familia proprietarului. După cantitatea de brânză pe care o are un proprietar — ceea ce depinde de numărul oilor — îi va ajunge brânza până la Crăciun, până la Paști sau chiar până la brânza anului următor. Această brânză este un aliment principal în casa munteanului din această regiune, se consumă cu mămăligă, cu pâine din făină de porumb, mai rar cu pâine de grâu.

Bacii de obicei primesc o parte din plată în natură, sub formă de caș. Acesta întrecând peste nevoile sale, surplusul este vândut în deosebi comercianților care-l transformă în brânză, pe care o vând cu preț bun în timpul iernii. Prețul unui kg. de caș variază între 22—28 lei, după cum este mai verde sau mai copt. Costul unui kg. de brânză variază în timpul iernii, între 35—40 lei.

2. *Urdă*, în stare proaspătă adusă dela munte se sărâmă, se amestecă cu mărar și se fac — vărzare — cari nu sunt altceva decât niște plăcinte din aluat de făină de grâu înăuntrul cărora se pune urdă și se coc pe frunze de varză, din care cauză se și numesc văr-

zare. Urda de toamnă, se sfarmă, se sărează bine, se frământă, apoi se bate în berbincioare și se consumă toamna până către începutul iernii. Comerț nu prea se face cu ea.

3. *Laptele acru*, dimpreună cu brânza sunt alimentele de bază ale acestei populațiuni de munte. Primăvara la căpăluit — prășit — porumbul, se ia fedeleșul cu lapte acru și mămăligă rece. La făcutul fânului laptele acru e nelipsit, căci mai are proprietatea binefăcătoare de a răcori omul. Toamna la cules porumbul, laptele acru e la datorie; prin urmare tot timpul anului, laptele acru este prietenul nedespărțit al țaranului. În schimbul care se face între țărani, laptele acru e plătit cu 10—12 lei cupa (1,5 l.).

4. *Untul*, se întrebuițează la prepararea diferitelor mâncări, în loc de unsoare. În comerț nu se găsește.

5. *Zara*, se întrebuițează la înăcritul diferitelor mâncări, în special se face ciorbă de salată „zama de salate” care este foarte gustoasă.

6. *Jintița*, este alimentul obișnuit al ciobanilor, cât și al mosafirilor acestora, cari vizitează stănele.

7. *Zărul urdit*, se întrebuițează ca și zara la înăcritul mâncărilor. În aceiaș măsură se bea în loc de apă fiind foarte sănătos.

Nu este locul aici, pentru a arăta un calcul amănunțit al rentabilității creșterii oilor, dar și din aceste rânduri se poate vedea, că oieritul în această regiune este foarte înapoiat.

Incheind aceste rânduri, îmi îndrept gândul către Uniunea Oierilor din România, în speranța, că va păși cât de curând către acele meleaguri ale bravilor grăniceri, să-i organizeze, să le deschidă un nou orizont, spre un alt oierit și spre o altă viață, mai bună.

Stropi de rouă...

Florivică din grădină,
Badea — dorul nu-mi alină;
Florivică din ogară
Dorul badei mă omoară

Fire-ai bade blestemat
M'ai iubit și m'ai lăsat;
M'ai iubit ca pe-o copilă
M'ai lăsat ca pe-o streină.

Cântă păsărica'n iaz
Moare mândrul de necaz
Nici îl iubesc, nici îl las;
Cântă păsărica'n vie
Moare mândrul de mânie
Că el nu-mi prea place mie.

Rosmarin de pe cărare
Nu te ține bade mare,
Că nu ești rupt dela soare
Ci ești din pământ smolît
De toată lumea urât.

Bade dorul dela tine
Peste multe dealuri vine
Și nu-l poate opri nime;
Nici țigan cu cetera
Nici cioban cu fluera
Numai eu cu inima.

Mândra cu ochi negrișori
S'o săruși să te omori;
Mândra cu ochi negrii trași
S'o săruși să n'o mai lași.

Am avut o căărăușe
Până la mândrușa'n ușă
Și s'a pus un blestemat
Cărărușa mi-a astupat
Tot cu spini și cu nuele
Supărarea mândrii mele;
D'apoi supărarea mea
Că nu pot merge la ea.

Culegere de H. DOINARU.

Pagina economică.

— Războiul din Spania, precum și situația politică neclară, în toată Europa, sunt între cauzele, cari fac, ca produsele agricole, animalele și produsele lor, să se caute mai bine; prețurile sunt în urcare.

Dintre produsele oilor, mieii cei negri și brumării s'au plătit până la 1000 lei perechea. Prețul cașului de oaie este mic și înregistrează scăderi din săptămână în săptămână.

— În cursul lunii Februarie a. c., exportul nostru de animale a fost prin Constanța în Palestina și Grecia, următorul: 2635 bovine și 140.195 păsări. Prin punctul Decebal, în Austria, Germania, Elveția și Cehoslovacia: 131 bovine, 428 cai și 3372 porci.

— Cultivatorii de sfeclă de zahăr cer urcarea prețului la sfeclă dela 5700 la 7800 lei vagonul. Fabricile de zahăr n'au primit până acum această sporire a prețului.

Reprezentanții cultivatorilor de sfeclă au declarat, că dacă fabricile de zahăr nu admit sporirea prețului, cultivatorii nu vor putea cultiva sfeclă, pentru că în anul trecut (1936) din cauza recoltei slabe și a prețului mic, au avut pagube însemnate.

— Prețurile cărnei în Franța. La Paris prețurile din hale au fost:

Carne de bou . . .	cal. I.	47'50	lei	kgr.
" " " . . .	" II.	42'50	"	"
" " " . . .	" III.	37'50	"	"
Carne de miel . . .		65'—	"	"
" " berbec . . .		85'—	"	"
" " porc . . .		40'—	"	"

Cât n'ar câștiga oierii noștri, dacă ar avea putere, ca în acest an să exporte numai câteva vagoane de mieii la Paris? Dar să sperăm, că aceasta o vor face cât de curând.

— **Expoziție permanentă de brânzeturi în Franța.** Pentru a promova și mai mult industria brânzeturilor în Franța, se intenționează înființarea unei expoziții permanente de brânzeturi, unde să se poată face și tranzacții comerciale.

— **Patru luni închisoare pentru falsificarea laptelui.** În Germania, o femeie, care a pus 50% apă în laptele ce-l vindea, a fost prinsă și pedepsită de lege cu 4 luni închisoare.

— În Londra s'a deschis la 25 Februarie o mare hală de lapte. Clădirea a fost construită din sticlă. Se socotește vizitarea acestei lăptării de un număr de peste 36.000 oaspeți săptămânal.

— **Exportul de lapte al Austriei în Germania.** Prin noua convenție încheiată cu Germania, Austria a obținut un contingent de 23.800 litri lapte și 6.800 litri smântână pe zi.

— **Balanța comercială a Austriei în Ianuarie 1937 de lapte și produsele lui,** s'a încheiat cu un activ de 1.923.000 Schilingi austr. sau cca 57.690.000 Lei. Față de anul trecut, aceeași lună, când balanța s'a soldat cu un activ aproape egal s'au produs oarecari schimbări în cantitatea produselor exportate. Așa exportul de lapte proaspăt și smântână a crescut cu 186%, iar cel de unt cu 48%. În schimb s'a redus mult exportul de brânzeturi. Aceasta, pentru că cantitatea cea mai mare de brânzeturi s'a exportat în Germania și în Ianuarie a. c., n'a fost încheiată convenția de comerț cu Germania.

În Ianuarie a. c., Austria a exportat: 14.525 hl. lapte proaspăt și smântână (toată cantitatea în Germania); 39.3 vagoane unt, din cari: 15.5 vagoane în Italia, 14 vagoane în Anglia, 9.8 vagoane în Germania; 23.6 vagoane brânzeturi, din cari: 7 vagoane în Franța, 5.5 vagoane în Italia, 5.1 vagoane în Germania, 4 vagoane în Belgia, 1.3 vagoane în America și 0.5 vagoane în Cehoslovacia.

În aceeași lună, Austria a importat 3,7 vagoane brânză și anume: 1.5 vag. din Italia, 0.9 vag. din Ceho-

slovacia, 0.8 vag. din Olanda și 0.5 vag. din Ungaria.

— Exportul Argentinei în 1936. În 1936, Argentina a exportat: 9879 tone unt, 20.158 tone caseină, și 994 tone brânzeturi. Cantitatea cea mai mare de unt a exportat-o în Europa, apoi în Statele Unite ale Americii, America Centrală, America de Sud și Africa. Cantitatea cea mai mare de caseină a fost exportată tot în Europa, după aceea a urmat: Statele Unite, America Centrală și de Sud, Africa și Asia. Exportul de brânzeturi s'a făcut în: Statele Unite, America de Sud, Asia și Europa.

— La 22 Martie a. c. laptele și derivatele lui aveau următoarele prețuri la București și Cluj:

Denumirea produselor	București		Cluj	
	In mare (En gros)	In mic (En detail)	In mare (En gros)	In mic (En detail)
	1 Kgr. — Lei		1 Kgr. — Lei	
Urdă dulce	30	40	34	40
Telemea	28-34	44	32	40
Brânză de burduf ^{smânt.}	—	—	30	40
Brânză de burduf ^{nesmânt.}	42	56	40	48
Cașcaval de Penteleu .	36	48	44	52
Cașcaval Grecesc . .	50	60	56	64
Caș de oaie	30	40	32	40
Liptauer	44	56	44	50
Brânză secuiască cal. I.	—	—	32	36
" " " II.	—	—	24	28
Emental	50-80	60-100	60-80	70-100
Edamer	60	80	60	70
Trapist	50	60	42	52
Unt de vacă	70	80	70	80
Smântână	40	48	40	44
Roquefort românesc .	180	240	—	—
Roquefort francez . .	290	340	360	400
Lapte de vacă	6	8	4	5

Pagina „Uniunii Oierilor din întreaga țară“

Publicăm memoriul pe care „Uniunea oierilor din întreaga țară“ l-a înaintat guvernului și D-lui ministru M. Negură, în legătură cu valorificarea lânii producția anului 1937.

DOMNULE MINISTRU,

„Uniunea oierilor din întreaga țară“ are onoarea a vă însința prezentul

Memoriu,

care cuprinde pe scurt cererile oierilor în legătură cu valorificarea lânii producția anului 1937.

Dela început ținem, Domnule Ministru, în chiar interesul cauzei, să ne fixăm asupra următoarelor adevăruri, cari au fost scrise în revista „Stâna“, organ al oierilor din întreaga țară și cari au format și punctul de plecare al reteratului „Valorificarea lânii“ susținut cu multă competență de președintele „Uniunii oierilor din întreaga țară“ la cel de al 2-lea congres al oierilor, ținut la 21 Noiembrie 1936 în orașul Târgu-Jiu.

1. Lâna este un produs național de netăgăduită importanță și absolută trebuință pentru fiecare îns și gospodărie.

2. Acest produs a fost speculat din vechi timpuri până în prezent, în chip cu totul neomenos după bunul plac al câtorva inși, cari au exploatat fără milă truda oierilor români.

3. Prețurile oferite și plătite n'au stat în nici un raport cu cheltuelile de producție și greutatea împreunate cu oieritul, realizându-se câștiguri fabuloase din exploatarea unei vieți impletită cu atâtea suferințe.

4. Ne lipsește o politică economică a lânii indigene, care lână în bună măsură a fost înlocuită cu zdrențe și lână streină.

În baza celor arătate mai sus și pentru a se face dreptate oierilor, Uniunea lor cere:

1. Lâna să se vândă și cumpere numai prin „Uniunea oierilor din întreaga țară“ respective prin „Cooperativa oierilor din întreaga țară“.

2. Să se oprească importul de zdrențe și lână streină până ce toată lâna indigenă va fi cumpărată.

3. Întrucât am avea lână peste trebuințele interne, ori de cea nefolosibilă cum susțin fabricanții, sau dacă din anume împrejurări neprevăzute se va simți nevoia de a se face export de lână românească, el să fie făcut exclusiv prin U. O. respective „Cooperativa oierilor din întreaga țară”.

4. Pentru toată operația și acoperirea cheltuelilor împreunate cu ea să se asigure Cooperativei oierilor de fiecare kilogram de lână lei: 1'50, așa cum s'a asigurat anii trecuți Uniunii Centrale a Sindicatelor Agricole.

5. Prețul diferitelor soiuri de lână să fie stabilit pe kilogramul de lână nespălată, predată gara cea mai apropiată, precum urmează :

Merinos	Lei 95 pe kg.
Spancă	” 87 ” ”
Țigaie albă	” 80 ” ”
” neagră	” 69 ” ”
” de Cadrilater	” 62 ” ”
Țurcană albă	” 55 ” ”
” neagră	” 51 ” ”

6. Codină să nu se mai aleagă.

7. Să se asigure cooperativei creditele necesare pentru plata lânii.

8. Să se înființeze o comisiune centrală compusă din un reprezentant al Ministerului Cooperatiei, unul al U. O., unul al Coop. oierilor, unul al Ministerului de justiție și unul al fabricanților, care comisiune să supravegheze întreaga operațiune.

În sprijinul cererilor sale U. O. își permite, Domnule Ministru, a aduce următoarele argumente :

1. Lâna este produs al ocupației oierilor români, cari deși îndură în exercițiul profesiei lor tot felul de mizerii și luptă cu greutate pe care nimeni afară de ei nu le cunosc și nu vreau să le cunoască, au rămas totdeauna cu zărul, smântâna luând-o alții.

2. Acest produs a fost mijloc de îmbogățire fără muncă pentru un întreg convoiu de speculanți și la fel este și azi.

Dovadă a celor afirmate este faptul, că până când oierii cu familii numeroase, — deși muncitori și păstrători cum sunt — abia pot face față feluritelor năcazuri, cei mai sus amintiți, trăiesc în belșug, asigurându-și averi pe ruinele oieritului românesc.

3. N'a fost și nu este de loc drept, ca valorificarea produselor oierești — în cazul de față lână — să se facă de inși sau asociații cu totul streine de nevoile lor, cum s'a făcut anii trecuți

prin Uniunea Centrală a Sindicatelor Agricole, care are alt scop decât acela al apărării și promovării intereselor oierilor; căreia pe nedrept i-s'au asigurat câștiguri nemeritate, din cari nu s'au ajutat în nici un fel oierii și oieritul.

Și pentruca să se adeverească întocmai proverbul românesc că: „Nu-i pentru cine se gătește, ci pentru cine nimerește” amintim, că oierii au fost cei cari prin dese intervenții au provocat măsurile de valorificare a lânii.

4. Ajutându-se valorificare lânii prin ei — adică prin organizația lor — pe lângă, că li se face cea mai sfântă dreptate și li-se dă o târzie satisfacție, se ajută direct la propășirea acestui ram din economia națională, în sensul, că sumele rezultate ca beneficiu le vor reveni tot lor sub diferite forme și măsuri de îmbunătățire ce se vor lua în legătură cu creșterea rațională a oilor.

5. Oprirea importului de zdrențe și lânilor streine o cerem convinși fiind, că lânurile noastre sunt proprii fabricării postavurilor și diferitelor altor obiecte și materiale, cari se pot țese din ea, mulțumind gusturile nu prea pretențioase ale adevăraților români.

6. Valorificându-se lâna numai prin Coop. oierilor se vor putea cunoaște multe lipsuri, azi necunoscute și se va putea aduna materialul necesar îndrumărilor viitoare privind diferitele măsuri de îmbunătățire ce trebuiesc luate, pentru a da posibilitatea oierilor să crescă oi de rasă și să prezinte produse de calitate: carne, lână, brânză etc.

7. Prețurile pe care cerem să binevoii a le statori sunt absolut reale și în raport direct cu importanța lânii și cheltuielile de producțiune.

Cerând prețurile amintite, am ținut seamă:

a) De valoarea și însemnătatea lânii în economia națională.
b) De cheltuielile de producție, cari sunt mult urcate față de anii trecuți.

c) De adevărul, că prețurile anului trecut n'au fost cele reale, căci toate soiurile, dar în special lâna țurcană, s'au urcat mult, la dublu chiar față de prețurile statorite, producând oierilor pagube de sute de milioane și multă mâhnire.

d) De prețurile postavurilor și ale produselor industrializate din lână, cari nu stau în nici un raport cu prețurile scăzute pe care cumpără lâna industriașii dela oieri, spre a o revinde fabricată pe prețuri urcate.

e) De nevoia tot mai mult simțită de a se face noui investiții, cu scopul de a da nou avânt oieritului românesc.

8. Codină, cerem să nu se mai aleagă pentru a nu se mai pune în mâna fabricanților un mijloc de șicană.

Oierii înțeleg, că primind prețuri care să le acopere cheltuielile și să le asigure și ceva câștig după atâta alergare, sunt datori a prezenta lâna curată și cât mai cu puțință lipsită de necurățenii.

Binevoind, Domnule Ministru, a lua măsurile cuprinse în acest memoriu, pe lângă faptul, că faceți oierilor români o dreptate mult întârziată, contribuiți în mare măsură la promovarea oieritului și le dați curaj în continuarea ocupației lor strămoșești, care și-a verificat pe deplin rostul din toate punctele de vedere.

În numele acestor români vă asigurăm, Domnule Ministru, de toată recunoștința lor.

Poiana Sibiului, la 15 Martie 1937.

Președinte:
ss. Nic. Muntean.

Secretar general:
ss. Ilie Muntean.

— — —

În legătură cu memoriul de mai sus „Uniunea oierilor din întreaga țară” sfătuște pe toți oierii să fie răbdători și să aștepte dispozițiile care se vor trimite la timp.

Nici un oier să nu iese din rând sub nici un motiv și la nici o chemare!

„Uniunea oierilor din întreaga țară” luptă și veghează! Toți oierii să aștepte cu încredere desăvârșită măsurile pe care ea le va lua în interesul lor!

— — —

„Uniunea oierilor din întreaga țară” a mai înaintat guvernului și d-lor miniștri ai Agriculturii și de Interne două memorii: unul, care cuprinde dezideratele Uniunii privitoare la pășuni, pe care deziderate on. cetitori le găsesc cuprinse în articolul prim din revistă; al doilea prin care „Uniunea oierilor din întreaga țară” cere guvernului și ministerului de agricultură să dea dispozițiuni comisiunii, care cercetează și aprobă bugetele camerelor de agricultură ca să prevadă din venitele totale ale numitelor institutii 5⁰/₀ ca subvenție Uniunii oierilor pentru executarea programului ei de activitate.

— — —

La memoriul publicat la pagina Uniunii oierilor in revista Nr. 2 pe Februarie crt. privitor la taxele din bălțile Dunării, Uniunea a primit din partea „Administrației generale a pescăriilor statului ameliorațiunii regiunii inundabile a Dunării” următoarea adresă:

Onor. Uniunea Oierilor

Comuna Poiana, jud. Sibiu.

Ca rezultat al memoriului Dv. Jn. la No. 9945 din 18 Februarie 1937, cu privire la scăderea prețului tarifar la pășunatul pasager lunar, pentru oi pe timpul iernei, binevoiiți a cunoaște că Onor. Comitet de Direcție al Administrației PARID, în ședința dela 4 Martie curent, a hotărât și fixat sezonul de iarnă pe un timp de 5 luni, dela 1 Noem. până la 31 Martie al fiecărui an. Pe acest interval de timp se va plăti o taxă așa zisă de sezon, numai de 4 lei pe cap de oaie, iar pentru luna Aprilie și până la plecarea cu oile către munte, să se plătească prețul tarifar în vigoare, prevăzut la capitolul „Pășunat pasager lunar”.

Directorul Pescăriilor:
ss. Dr. TH. BUȘNIȚA.

Șeful Serv. Exploatării:
Inspector, ss. INDESCIFRABIL.

Numita administrație a trimis regiunilor și inspectoratelor de sub ordinele sale următoarea circulară:

CIRCULARĂ

Către Regiuni și Inspectorate

Ca rezultat al memoriului dela JI. No. 9945/1937 al Uniunii Oierilor din întreaga țară, prin care s'a cerut scăderea taxelor de pășunat, pe timpul iernei, binevoiiți a cunoaște, că Onor. Comitet de Direcție al Ad-ției PARID, în ședința dela 4 Martie a. c., având în vedere, că oierii au nevoie să stea cu oile în bălțile Dunării până la 1 Mai, a hotărât ca sezonul de iarnă să fie socotit de 5 luni, cu începere dela 1 Noemvrie și până la 31 Martie.

Pe acest sezon a fixat taxa de pășunat la 4 lei pe cap de oaie, iar pentru luna Aprilie și până la plecarea către munte, câte 5 lei de oaie, conform tarifului în vigoare.

Directorul Pescăriilor:
ss. TH. BUȘNIȚA

Șeful Serv. Exploatării:
Inspector, ss. INDESCIFRABIL.

„Uniunea oierilor din întreaga țară” publică adresa de mai sus și circulara către regiuni și inspectorate, ca să ia cunoștință de cele cuprinse în ele toți oierii și să cunoască taxele ce au de plătit pentru pășunatul în bălți.

— — —
 În numărul 3 al revistei pe luna Martie curent am anunțat oierii, că U. O. a înaintat D-lui Prim-ministru un memoriu privitor la ajutorarea oierilor de pe Valea Jiului, rămași săraci și fără nutrețuri din cauza revărsării Jiului în toamna anului 1936 și pentru a se lua măsuri de despăgubire a celor păgubiți de urs.

Uniunea a fost înștiințată din partea Preșidenției Consiliului de Miniștri, că memoriul acesta a fost înaintat cu Nr. 264 din 6 Martie 1937 la Ministerul Domeniilor, D-lui secretar general.

Uniunea așteaptă rezultatul intervenției sale.

Pășune de 2000 jugăre.

— — —
 În județul Cluj se găsește de arendat pentru oi sau vite cornute o moșie de 2000 jugăre, fără muștar și călbează.

Se arendează dela Sf. Gheorghe până cade zăpada.

Prețul pe acest timp este cam de 100 lei de jugăr.

Cei interesați se vor adresa Uniunii.

— — —
 Reuniunea oierilor din comuna Băbeni—Bistrița jud. Vâlcea a înaintat Uniunii un memoriu, cuprinzând o seamă din doleanțele oierilor din respectiva comună. Spicuim din memoriu cele ce urmează :

„În comuna Băbeni fiind un număr de 10.000 oi care, număr până acum câțiva ani era la 20.000 oi deci scăzând jumătate; noi oierii suntem lipsiți de islazuri pentru pășunat, care islazuri să ni-se dea la baltă, întrucât credem, că numai atunci am mai putea menține numărul care este astăzi.

Ne cuprinde cea mai mare grijă când, toamna, coboară oile din munte și nu avem unde să le ducem. Până acum câțiva ani mai erau moșii boerești; acum moșiile s'au expropriat; altele s'au transformat în terenuri agricole. Vine primăvara — vine moartea oilor și iată de ce! Oile fată; oierii dau din colț în colț; nu pot face tovărășie, că ar fi oi multe; loc puțin este, așa că se'mpart în șucuri de 50—60 oi. Miele de prăsilă nu se mai pot opri pentru că își fac socoteala, că nu au unde le ține. Oile îmbătrânesc,

prăsila se pierde și numărul de oi scade. Sosește vara; oierii sunt cu grija în sân pentru că în comunele cari au munți ce se dau în licitație, cer vărâtec de oaie cât nu face.

Domnule Președinte! Noi oierii din comuna Băbeni ducem oile vara în munții Făgărașului partea dinspre Miază—Noapte a județului Argeș; proprietăți ale locuitorilor din aceeaș comună adică munți ai comunei dați ca islaz. Este comună care are 5 (cinci) sau 6 (șase) munți și ce credeți că pasc în acei munți? Dacă ați avea ocazia să vedeți cirezii de boi și vaci. Locuitorii țin câte 5 oi până la 20 pentru dânșii, așa că nu este 1 la sută care să aibă 50 (cincizeci) oi. Noi locuitorii comunei Băbeni; cari suntem adevărați crescători de oi și contribuim la îmbrăcămintea și hrana armatei; așa că se ridică la 30.000 kgr. lână pe an în valoare de lei peste un milion — plus brânza, untul, care se cară cu vagoanele și mieii — deci în total produsele oilor noastre se ridică la o valoare mare deci un venit destul de bun. Cerem ca prin stăruința Dumneavoastră Domnule Președinte, avându-ne și pe noi în ajutorul cerut să găsiți: care ar fi modalitatea ca să avem islazuri și munți? Pe unde am umblat am văzut, că orice comună așezată în regiunea muntoasă au ca islazuri munți și nu au oi; iar în locul lor pasc boi și vaci.

Cerem să se invoască oile în pădurile statului unde nu s'ar putea face stricăciuni.

Cerem să se reducă impozitul comercial, pe care-l plătim după numărul oilor. Vezi oier care are 20 oi și plătește la fel cu cel care are 500.

Cerem ca taxa ce se ia pentru vânzarea mieilor să nu mai fie plătită deoarece să plătește impozit la comerțul oilor.

Cerem ca organele administrative să nu mai pună prețuri maximale pe carnea de miel; sau dacă pun să se aibă în vedere ca oierii să aibă un venit. Unde ați mai pomenit încă un lucru; jandarmii pela sate au îndrăzneala să treacă pe lângă târla cioabanului și să împuște câinii cari păzesc oile. Acest lucru s'a adus mai din vreme la cunoștiința Dumneavoastră pentru a face cunoscut autorităților superioare și totodată a se publica în ziarele cari susțin interesele oierilor, pentru ca aceste chestiuni să fie aduse la cunoștiința tuturor, ca unindu-ne nemulțumirile dar și dorințele să strigăm într'un glas: „Vrem dreptate oierilor și mijloace pentru promovarea oieritului“.

Din încredințarea comitetului Uniunii, întrunit în ședință ordinară la 28 Februarie 1937 s'au expedit D-lui Prim-Ministru și D-lui Ministru al Cooperației următoarele telegrame:

GHEORGHE TĂTĂRĂSCU

Prim-Ministru

București

Comitetul Uniunii oierilor din întreaga țară întrunit în ședință ordinară în ziua de 28 Februarie curent pentru a discuta și găsi mijloacele de propășire a oieritului românesc își îndreaptă gândul plin de nădejde de mai bine către primul sfetnic al Tro-nului destoinic muncitor în ogorul sfânt al patriei și bun cunos-cător al trecutului și importanței oieritului asigurându-vă de de-votamentul meritat din partea oierilor și rugându-vă respectuos să binevoiiți a-i ocroti și apăra asigurându-le prin dispozițiuni și lege condițiunile de normală dezvoltare spre fericirea lor și mul-tumirea țării.

Președinte Muntean.

— — —

MIHAIL NEGURĂ

Ministrul Cooperației

București

Comitetul Uniunii oierilor din întreaga țară întrunit în șe-dință ordinară în ziua de 28 Februarie curent își îndreaptă gân-dul plin de nădejde în zile mai senine pentru oierii țării către primul ministru al cooperației românești, adâncul înțelegător al suferințelor, greutăților și lipsurilor cu cari acești, cei mai curați români, luptă gârboviți de povara atâtor nedreptăți pentru a da nou avânt profesiei lor strămoșești de ale cărei produse țara a avut și va avea totdeauna nevoie și vă roagă respectuos să bine-voiiți a-i ajuta în eforturile lor înlesnindu-le și curățindu-le calea în cadrul cooperației spre un viitor pe care ei îl merită ca trecut prezent și viitor.

Președinte Muntean.

— — —

Uniunea a primit din partea D-lui Prim-Ministru următo-rea telegramă răspuns:

D-LUI MUNTEAN
Președintele Uniunii Oierilor

Poiana-Sibiu

Mulțumesc călduros oierilor pentru sentimentele exprimate cu prilejul congresului lor și îi asigur de tot sprijinul meu pentru propășirea acestei îndeletniciri românești.

Gh. Tătărescu.

iar din partea D-lui Ministru al Cooperației următoarea:

D-LUI MUNTEAN
Președintele Uniunii Oierilor

Poiana-Sibiu

Vă mulțumesc pentru simțămintele exprimate și vă asigur de tot sprijinul meritat.

Ministru M. Negură.

— — —

Tot cu acea ocaziune s'au mai trimis telegrame D-lor deputați Dr. Hasnaș și Adam Ionescu, prin cari Uniunea Oierilor le mulțumește pentru sprijinul pe care l-au dat și dau numiții domni, oierilor și profesiunii lor.

— — —

Casaria „Uniunii oierilor din întreaga țară” confirmă primirea următoarelor sume:

Dela Ministerul Cooperației prin Dl Nic. Muntean, președintele Uniunii, Lei 9.903.

— — —

Toate reuniunile sunt insistent rugate să-și achite toate taxele statutare către Uniune precum și costul broșurilor „Noui zări pentru oieri și oierit” și pe cel al calendarelor trimise.

Această rugăminte se adresează și tuturor oierilor, cari au de achitat anume sume către Uniune.

— — —

Cumpărați, cetiți și răspândiți broșura „Noui zări pentru oieri și oierit” scrisă de N. Muntean președintele Uniunii oierilor. In ea găsiți statutul-tip pentru reuniunii și pe cel al Uniunii, precum și lămuriri de organizare.

— — —

Oieri! Uniți-vă, organizați-vă!

Solidaritatea este puterea cea mare, care asigură hotărât izbânda acțiunilor de interes general.

— — —
Al 3-lea congres al oierilor se va ținea în orașul **Câmpulung-Muscel la 21 Noemvrie 1937.**
— — —

Cetiți cu toții bunul calendar „CALENDARUL OIERILOR“!

Cetiți și răspândiți revista

„STÂNA“

Organ al oierilor din întreaga țară.

**Din casa nici unui oier să nu lipsească
organul de luptă oierească „STÂNA“!**

INFORMAȚIUNI

Revista „Calea Nouă”, care apare în București sub direcțiunea neobositului luptător pentru drepturile românilor, profesorul Gr. Forțu, în numărul din 15 Martie, face următoarele măgulitoare aprecieri revistei noastre „Stâna”:

„Stâna” — *revistă a oierilor din întreaga țară*. An. III No. 12 și An. IV No. 1. Poiana-Sibiului, jud. Sibiu.

E cea mai întârziată și cea mai simpatică surată în hora tot mai întinsă a publicațiilor românești.

Cine crede însă că „Stâna” s'a coborât depe culmile stâncoase zimțuite cu cer ca să admire blochaurile noastre se înșală rău... Ea a coborât din împărăția „Mioriții”, ca să ne spună că, din cât de folositoare este ea țării, din veacuri atât de vechi, se simte în stare să fie și mai folositoare și mai prețioasă, dacă se găsește cine s'o asculte și s'o înțeleagă. Și s'au constituit oierii de pe toate văile și depe toți munții noștri, în „Uniunea oierilor din întreaga țară”, cuprinzând: Oltenia, Muntenia, Moldova, Basarabia, Dobrogea, Ardeal și Banat.

Au ținut două congrese:

Primul la Sibiu, în 1935, al doilea la Târgu-Jiu, în 1936, 21 Noembrie, cu care prilej dl M. Negură, ministru, a spus și acest cuvânt bun:

„Am venit aici cu porunca guvernului, ca să aflu nevoile... Vă vom face dreptate...”

D-sa recunoaște că *s'au importat* numai în 1935, *sdrențe și lână* în valoare de 650 milioane lei, deși suntem a 4-a țară din Europa sub raportul oieritului; indeamnă oierii să nu se lase ispitiți de samsari și misiți cari le speculează munca. Adaugă și fâgăduiala primului-ministru de a înființa la „Obârșia Lotrului” prima „Stână școală” pentru perfecționarea produselor laptelui.

Darea de seamă spune, original și duios:

„În cântec de fluier, d. Ministru Negură părăsește vădit emoționat congresul”.

La pag. 19 a No. 12 din „Stâna”, o fotografie de „oi țurcane”, luată pe înălțimi, uimește mai — mai cât un tablou Gri-gorescu...

Și toată revista e plină de mii de lămuriri păstorale și de mireasmă de munți silhii, cari te fură și te fac s'o citești ca pe un volum de Calístrat Hogoș.

Revista „Stâna” poate lumina, ca un vas de flori, pe orice masă românească.

— Revista „Calea Nouă” luptă și muncește din răsputeri să stârpească din rădăcină toate buruienile, cari au crescut în calea propășirii neamului nostru, împiedecându-l în firescul lui mers și în normala sa dezvoltare.

Și nu este deloc ușoară, ci din contră obositoare, dar măreață munca la care „Calea Nouă” s'a angajat, știut fiind, că pe lângă rădăcinile adânc implântate, buruienile mai au și ghimpî, cari înțepă, lasă venin și produc usturime!

Noi dela această revistă, cari încă slujim un crez curat și adevărat românesc am admirat și admirăm munca plină de trudă a revistei „Calea Nouă” și credem cu tărie, că nu ne irosim puterile în zadar!

Scrisul din „Calea Nouă” însufletește.

Verbul ei nimicește toate buruienile și cu adevărat nouă cale — incopciată de cea adevărată pe care a parcurs-o neamul românesc de veacuri, — croiește încet, dar sigur pentru cei, cari n'au cunoscut decât potece pline de buruieni.

Revista „Calea Nouă” este asemenea unui clopot, care îndreaptă pașii pe una și adevărata cărare românească și ne cheamă la o nouă viață!

Să o poftim cu încredere în casele noastre!

Intr'un număr din anul trecut al revistei noastre am scris, că în orașul Cluj a luat ființă „Asociația Poinarilor din Cluj”, asociație din care fac parte toți Poinarii, descendenți ai Poinarilor, cei cari au vre-o legătură cu Poiana și Poinari și sunt de prezent în Cluj și'n sfârșit toți acei cari iubesc Poinarii.

Între scopurile acestei Asociații sunt și acelea de-a se cunoaște între ei toți Poinarii aflați în Cluj, de-a întări prietenia, de-a se ajuta și de-a cultiva și păstra obiceiurile vechi poinăraști și românești.

Între obiceiurile vechi poinărești se numără și sărbătoarea, ce se obișnuiește în comuna Poiana cu prilejul „lăsăturii postului” Sf. Paști.

Tineretul Poinar din Cluj a ținut ca Duminică 14 Martie a. c. „Lăsatul Postului” să serbeze și'n orașul truției magnaților unguri de pe vremuri „Mătăuzarea”.

În restaurantul D. Fântână au „scos” în după amiaza zilei „joc poinăresc” iar seara, la o veselă și prietenoasă masă, s'a „lăsat postul” în toată forma. N'au lipsit nici „scoverzile” poinărești, făcute de fetele poinarilor (Mia . . . etc.).

A impresionat mult surpriza cu aprinderea „mătăuzelor”.

Ziua aceea a fost zi sfântă de reculegere, pentru cei mai în vârstă și clipe de neuitat pentru copiii cari pentru întâia dată au văzut o „mătăuzare”.

Poinarii, cari au participat s'au simțit cum nu se putea mai bine.

Reușita deplină se datorește fetelor poinărițe, aflate la Cluj, cari merită toate laudele pentru gustoasele „scoverzi” pregătite, precum și vătafului tineretului Poinar din Cluj, lui P. Dobrotă, care prin iscusința și priceperea dânsului a asigurat reușita deplină a serbării.

Scriem această veste, spre a fi și altora de îndemn, convingși fiind, că Poinarii și'n general toți Românii plecați dela sate la orașe vor progresa și se vor menține, numai menținând legătura cu satul lor, numai dacă nu vor uita obiceiurile bune românești și inspirându-se încontinuu din viața strămoșilor noștri.

Ziare și reviste cari au scris în luna trecută despre oieri și nevoile lor:

„Idea Națională” Buzău, „Foaia Poporului” Sibiu, „Acțiunea” Sibiu și „Calea Nouă” București.

În numărul trecut al revistei am anunțat apariția cărții D-lui Dr. N. I. Teodoreanu.

Titlul cărții este „Creșterea oilor” și are următorul cuprins:
Introducere.

CAP. I. — Însemnătatea creșterii oilor în România și diferite țări.

CAP. II. — Obârșia raselor de oi și răspândirea lor pe pământ.

CAP. III. — Cunoștințe de anatomie și fiziologie (studiul diferitelor părți și funcțiuni ale corpului).

CAP. IV. — Exterior: Cap, Trunchiu, Membre, Coloare, Păr, Vârsta la oaie, Măsurători.

CAP. V. — Rasele de oi. Privire generală. Impărțirea (clasificarea). Rasele localnice: Țigaia albă, Țigaia neagră, Carnabat; Țurcana; albă, neagră și brumărie; Metiși (corci): Spanca, Sto-goșa; Rasele importate: Karakul, Merinos Rambouillet, Friză; Alte rase importate și dispărute.

CAP. VI. — Temeiurile creșterii: Cum se moștenesc însușirile părinților la urmași, Alegerea oilor în general, Alegerea oilor de prăsilă, Alegerea berbecilor de prăsilă, Creșterea rasei curate, Incrușișarea între rase, Caldurile, Mărlitul: în turmă, pe grupe și supraveghiat (la mână), Insămânțarea artificială.

CAP. VII. — Producțiunea mieilor: Gestația (sarcina), Fătutul natural, Fătutul greu, Greutatea mieilor la naștere, Alăptarea, Tăierea (amputarea) cozii, Insemnarea (marcarea) mieilor, Impărțirea (clasarea) mieilor, Înțarcarea mieilor, Mulsul oilor.

CAP. VIII. — Ingrijirea și întreținerea.

CAP. IX. — Staulul.

CAP. X. — Hrănirea: Compoziția corpului oilor, Compoziția nutrețurilor, vitamine, hormoni, Nutrirea potrivit scopului urmărit, Rația (hrana zilnică, Pășunatul, Nutrețurile oilor în staul, Adăpatul, Hrănirea mieilor, Hrănirea cărlanceilor de prăsilă, Hrănirea oilor: de prăsilă, de lapte, de lână, Ingrijirea batalilor, Ingrijirea berbecilor de prăsilă, Tabel I (normele de hrănirea oilor), Tabel II (compoziția nutrețurilor), Personalul de îngrijire (ciobanii), Stâna și obiectele ei, Câini ciobănești.

CAP. XI. — Lâna: Insușirile firelor de lână, Șuviță.

CAP. XII. — Folosul creșterii oilor: Producția lânii: tunsul oilor, sortarea lânii, Producția laptelui, Prepararea brânzeturilor: brânza telemea, brânza de burduf, cașcaval de munte, cașcaval grecesc; Producția cărnii: carne de miel de lapte, de cărlan, de batal și de oaie; Producția pielicelelor de karakul și de țurcană brumărie; Rentabilitatea oilor; Exportul oilor; Exportul și importul lânii; Exportul și importul brânzeturilor.

CAP. XIII. — Măsuri de îmbunătățire: Măsurile luate de stat, Programul zootehnic, Institutul Național Zootehnic: Ministerul Agriculturii și Domeniilor Direcția Zootehnică și sanitară veterinară, Măsurile luate de Camerele de Agricultură, Inițiativa particulară (sindicatul de creștere și valorificare), Măsuri pentru încurajarea creșterii oilor în diferite țări, Model de statut pentru sindicat de creșterea oilor, Model de registre genealogice.

CAP. XIV. — Boalele oilor: Dalacul (antrax), Tuberculoza (oftica), Turbarea, Febra aftoasă (boala de gură și picioare), Agalaxia contagioasă a oilor, Febra de Malta (melitococia), Hepatita gangrenoasă nodulară, Baciloza gangrenoasă, (gangrena buzelor), Cârceagul (urinare cu sânge, babesiela). Vârșatul (variola), Gâlbeaza (distomatoză), Strongiloza pulmonară, Strongiloza gastro-intestinală, Căpiala (caenuroza), Apa în ficat și plămâni (echinococoză), Viermi lați, Careții (larve de oestri), Râia (scabia), Schiopul, Gangrena mameli (rășfulgul negru), Aprinderea contagioasă a ugerului (rășfulgul), Boalele mieilor: infecția purulentă, artrită infecțioasă, Indigestia gazoasă (umflarea bătăhanului), Intoxicarea cu arsenic, Plante veninoase.

Lucrarea cuprinde 91 de figuri care sunt reproduse după fotografiile și desaturile originale ale autorului.

Figura de pe copertă este o copie după un tablou al marelui pictor Grigorescu.

Lucrarea are 266 pagini. Prețul unui exemplar 160 lei.

A apărut în luna Martie în „Editura Cartea Românească”, București.

Și-au plătit abonamentul:

Lei 200.

DEVA: Dumitru Muntean.

Lei 100.

BĂILEȘTI-DOLJ: Ilie Oprian.

JUD. CONSTANȚA, Sat Cocoș: Gotilip Stoiman. Comuna Runcu: Ion Șufană.

JUD. HUNEDOARA, com. Chimindia: Ioan Băja.

JUD. SIBIU, com. Poiana-Sibiului: Dumitru Bozdog 106, Ion Muntean 141. Com. Sibiel: Ștefan Gligorie.

JUD. TIMIȘ-TORONTAL, com. Recaș: Gheorghe Ambruș, Iosif Blaj.

TURDA: Dumitru Dăncilă.

Ziare și reviste primite la redacție.

Arad: „Bravo“.

Brăila: „Plugarul“.

Brașov: „Ardealul“.

București: „Decalog“, „Acțiunea studențească“, „Revista Laptelui“, „Revista crescătorului de animale“, „Calea Nouă“, „Drumul Nou“, „Drapelul nostru“, „Sănătatea“.

Buzău: „Idea Națională“.

Constanța: „România dela Mare“.

Chișinău: „Basarabia Creștină“.

Cluj: „Ofensiva Română“.

Grumăzești-Neamț: „Lumina Satului“.

Odorhei: „Glas românesc în regiunea secuizată“.

Sibiu: „Isus Biruitorul“, „Foaia Poporului“, „Curier Social-Economic“, „Landwirtschaftliche Blätter“, „Luceafărul“.

Oieri din toată țara uniți-vă!

Pe români în a lor țară

Neunirea îi omoară!

„Unde-i unul nu-i putere

La nevoi și la durere

Unde-s doi puterea crește

Și dușmanul nu sporește“.

Plătiți-vă abonamentul!

Cetiți și răspândiți revista „Stâna“ organ al oierilor din întreaga țară.

Din casa nici unui oier să nu lipsească organul de luptă oierească „Stâna“.

Uniunea oierilor a dat o scrisoare de complezență d-lui Prof. Petrinjenaru - Moțu, directorul „Cooperativei de Aprovizionare a moșilor“.

În acea scrisoare recomandam oierilor să facă târg cu mieii — dacă va fi cazul — cu dl Petrinjenaru, bineînțeles *numai cu bani gata*.

Acelaș sfat îl dăm și prin revistă: Vindeți dlui numit, dacă se va prezenta la dv., *însă cu bani gata, plătiți la ridicarea mieilor*.
